

ПОГОДЖУЮ:

Заступник Голови
Фонду державного майна України



Наталія ПАНОВА

2026 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Президент ПВНЗ
«Міжнародний інститут бізнесу»



Олександр САВЧЕНКО

2026 р.

**СПЕЦІАЛЬНА ТЕМАТИЧНА ПРОГРАМА НАВЧАННЯ
«ОЦІНКА БІЗНЕСУ, ІНТЕРЕСІВ У БІЗНЕСІ:
ПРОФЕСІЙНІ ПІДХОДИ ТА КЕЙС-АНАЛІЗ»**

Назва програми:

I. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ПРОГРАМУ

Спеціальна тематична програма навчання «Оцінка бізнесу, інтересів у бізнесі: професійні підходи та кейс-аналіз»

Напрямок:

Оцінка бізнесу, інтересів у бізнесі, фінансових інструментів та нематеріальних активів, у тому числі прав на об'єкти інтелектуальної власності

Рівень:

програма підвищення кваліфікації (неформальна освіта)

Рік розробки

2025 рік

Документ, що видається:

Сертифікат про навчання

Категорія слухачів:

Оцінювачі, які мають кваліфікаційне свідоцтво оцінювача (КСО) за напрямом «Оцінка бізнесу, інтересів у бізнесі, фінансових інструментів та нематеріальних активів, у тому числі прав на об'єкти інтелектуальної власності», а також оцінювачі, які мають КСО за спеціалізаціями: 2.1, 2.2 в межах напрямку «Оцінка цілісних майнових комплексів, паїв, цінних паперів, майнових прав та нематеріальних активів, у тому числі прав на об'єкти інтелектуальної власності»

Форма навчання:

II. ОБСЯГ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Очна / Навчання у режимі відеоконференцз'язку

Загальний обсяг

8 академічних години

Кількість кредитів ЄКТС

0,3 кредиту ЄКТС

Мінімальна/максимальна

кількість осіб у групі:

8 – 60 осіб

Форми роботи:

Лекція, кейс-стаді, дискусія, ворк-шоп

Організатор:

III. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА КОНТАКТНІ ДАНІ

ПВНЗ «Міжнародний інститут бізнесу» (МІБ).

Місце проведення:

вул. Старокиївська 10-Ф, м. Київ / платформа Zoom

Контактна особа:

Юрченко Ганна Андріївна: 067 561 79 84, hanna.yurchenko@iib.com.ua

Розробники програми

Різник Олена Олександрівна

Методичне забезпечення:

IV. РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Презентації з основними тезами та схемами. Роздаткові матеріали: шаблони (картка активу, робочі таблиці, чек-лист інспекції, структура звіту), кейс із вихідними даними. Перелік рекомендованої літератури та джерел

АНОТАЦІЯ ПРОГРАМИ

Спеціальна тематична програма навчання «Особливості оцінки бізнесу, інтересів у бізнесі» розроблена з метою поглибленого вивчення та опанування повного циклу оцінки: від вибору баз вартості та ідентифікації активів до побудови складних розрахункових моделей.

Програма призначена для фахівців з оцінки, які мають відповідне кваліфікаційне свідоцтво та всіх зацікавлених.

Спрямована на комплексну актуалізацію професійних компетенцій оцінювачів в умовах динамічних змін нормативної бази та економічних викликів.

VI. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРОГРАМИ

Мета: актуалізувати практику оцінки бізнесу, інтересів у бізнесі та пов'язаних фінансових інструментів з фокусом на зміни та новачії в національній і міжнародній рамці, вимоги до якості/достатності даних, проаналізувати логіку аналізу діяльності підприємства як підстави вибору підходів, вивчити практику застосування дохідного, порівняльного та майнового підходів в умовах війни, а також підходи міжнародної практики до розрахунку упущеної вигоди.

Основні завдання:

Методологічна підготовка: навчити слухачів алгоритму ініціації оцінки, включаючи коректне визначення бази вартості, ідентифікацію обмежень та аудит достатності вхідних даних.

Прикладний аналіз та моделювання: опанувати техніки нормалізації фінансової звітності та побудови розрахункових таблиць із впровадженням контрольних точок та використанням AI-інструментів для автоматизації.

Оцінка шкоди та збитків: надати інструментарій для розрахунку упущеної вигоди (*lost profits*), базуючись на *but-for* аналізі, визначенні періоду збитків та техніці компаундування.

Адаптація до сучасного контексту: структурувати підходи до відображення військових ризиків у звітності та прогнозах згідно з українськими та міжнародними стандартами.

VII. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (ПРОФЕСІЙНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ)

Після завершення слухач навчиться:

- формувати завдання на оцінку: база вартості, припущення/обмеження, достатність даних;
- робити прикладний аналіз діяльності підприємства і на його основі обґрунтовувати вибір підходів/методів;
- якісно готувати та нормалізувати вхідну інформацію, будувати робочі таблиці/контролі
- застосовувати DCF, мультиплікатори та майновий підхід з типових “перевірок на адекватність” і узгодження результатів;
- правильно враховувати військові ризики в прогнозах/ставках та у розкриттях у звіті;
- виконувати базовий розрахунок упущеної вигоди (*lost profits*): *but-for* логіка, період збитків, нарощування грошей в часі (компаундування).

VIII. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Викладачі	Форма проведення
1.	Тема 1. Стандарти та професійна відповідальність при оцінці бізнесу, інтересів у бізнесі.	1	Різник Олена	Лекція, дискусія

2.	Тема 2. Практика застосування витратного (майнового) підходу при оцінці бізнесу.	1	Різник Олена	Лекція, дискусія
3.	Тема 3. Аналіз кейсів застосування витратного підходу до оцінки бізнесу	1	Різник Олена	Практична робота над кейсами
4.	Тема 4. Практика застосування порівняльного (ринкового) підходу при оцінці бізнесу	1	Різник Олена	Лекція, дискусія
5.	Тема 5. Аналіз кейсів застосування порівняльного підходу до оцінки бізнесу	1	Різник Олена	Практична робота над кейсами
6.	Тема 6. Практика застосування доходного підходу до оцінки бізнесу.	2	Різник Олена	Лекція, дискусія
7.	Тема 7. Аналіз практичних кейсів застосування доходного підходу до оцінки бізнесу під час війни.	1	Різник Олена	Дискусія, кейс-стаді
РАЗОМ:	Всього годин:	8		
	Всього кредитів ЄКТС:	0,3		

ІХ. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Тема 1. Стандарти та професійна відповідальність при оцінці бізнесу, інтересів у бізнесі.

Поєднання положень Міжнародних, Європейських та Національних стандартів оцінки при визначенні вартості єдиних майнових комплексів і інтересів у бізнесі: (вибір та обґрунтування бази вартості залежно від мети оцінки; формування обсягу робіт (Scope of Work) та його документування; критерії достатності й належності вихідних даних; вимоги до структури та змісту розкриття інформації у звіті про оцінку). Роль загальних і спеціальних припущень у фінансовому моделюванні та оцінці бізнесу. Коректне формулювання застережень. Межі професійної відповідальності оцінювача. Питання комплаєнсу та інструменти внутрішньої самоперевірки якості звіту перед його підписанням. Застосування положень Методики визначення шкоди та обсягу збитків, завданих юридичним особам у зв'язку зі збройною агресією російської федерації, зокрема підходи до розрахунку та обґрунтування розміру упущеної вигоди при оцінці бізнесу та корпоративних прав.

Тема 2. Практика застосування витратного (майнового) підходу при оцінці бізнесу.

Практика застосування процедури майнового підходу відповідно до національних стандартів на українському ринку оцінки та застосування витратного підходу в Міжнародних стандартах оцінки.

Алгоритм застосування витратного підходу в оцінці бізнесу: склад активів/зобов'язань, ідентифікація неопераційних активів та позабалансових зобов'язань.

Вибір бази оцінки активів (ринкова/ліквідаційна/інша) та узгодження з базою оцінки бізнесу; вимоги до обґрунтування прийнятих баз.

Оцінка окремих груп активів у складі бізнесу: нерухомість, обладнання, оборотні активи, дебіторська заборгованість (ступінь стягнення), грошові кошти; підхід до коригувань.

Оцінка довгострокових та поточних фінансових інвестицій (Практичні питання застосування методичних підходів для оцінки різних видів боргових цінних паперів та інвестиційних сертифікатів, інформаційна база для оцінки боргових цінних паперів та інвестиційних сертифікатів, Обговорення найбільш поширених помилок при визначенні вартості цінних паперів в практиці оцінки.

Нематеріальні активи та «вбудований гудвіл»: коли та як відобразити/перевірити; узгодження з результатами дохідного підходу.

Вплив війни при оцінці активів: пошкодження/втрата функціоналу, фактор місцезонашування в зоні ризику, обмеження доступу/використання; перевірка об'єктивності висновків при різних джерелах даних.

Перевірки розрахунку: узгодження активів/зобов'язань, тест на логічність результатів, типові помилки у таблицях і розкриттях.

Тема 3. Аналіз кейсів застосування витратного підходу до оцінки бізнесу

Тема 4. Практика застосування порівняльного (ринкового) підходу при оцінці бізнесу

Основні умови застосування порівняльного підходу для українських підприємств: обмеженість ринку, репрезентативність аналогів, коректність бази порівняння.

Вибір компаній-аналогів/угод: критерії відбору, галузеві/розмірні/ризикові відмінності; фільтрація та обґрунтування виключень.

Етапи та особливості розрахунку мультиплікаторів; вибір виду мультиплікатора (EV/EBITDA, P/E, EV/S, інші) за умов нестійких прибутків.

Коригування та узгодження: співставність показників, нормалізація прибутку, «контроль vs міноритарність», ліквідність, структурні відмінності; перевірка на крайні значення.

Тема 5. Аналіз кейсів застосування порівняльного підходу до оцінки бізнесу

Тема 6. Практика застосування доходного підходу до оцінки бізнесу.

Аналіз передумов застосування доходного підходу до оцінки бізнесу.

Припущення та обмеження при побудові грошового потоку.

Побудова моделі грошового потоку: види грошових потоків (для власного/інвестованого капіталу), прогноз доходів і витрат, моделі розрахунку робочого капіталу, амортизації та капіталовкладень (CAPEX).

Вимоги до побудови прогнозу: узгодження з історичними трендами та виробничими обмеженнями; сценарії та чутливість.

Ставка дисконтування: інформаційні джерела та підходи до розрахунку; вибір премій за ризики; коректність структури капіталу відповідно до «рівня вартості», що визначається.

Термінальна вартість: підходи до розрахунку, перевірки та причинно-наслідкове обґрунтування темпів росту.

Вплив війни на DCF: горизонт прогнозування, ризики, пов'язані з війною у грошовому потоці та ставці дисконтування, специфіка оцінки термінальної вартості у період високої невизначеності; оформлення припущень.

Практичні перевірки: узгодження результату DCF з майновим/порівняльним підходами; типові помилки у моделях.

Тема 7. Аналіз практичних кейсів застосування доходного підходу до оцінки бізнесу під час війни.

X. ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

- Лекційні блоки із детальним розглядом понять та хронології.
- Практичні кейси
- Дискусії

XI. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ ТА КРИТЕРІЇ

Вид контролю	Форма проведення	Шкала оцінювання
Поточний контроль:	Присутність на всіх заняттях, активна участь в обговореннях та дискусіях, перевірка правильності логіки/розрахунку кейсу	Зараховано (із видачею сертифіката) / Не зараховано